STV2022 – Store tekstdata

[04] Forbehandling av tekst 2

Solveig Bjørkholt < solveig.bjorkholt@stv.uio.no >

Plan for i dag:

- Litt repetisjon på anskaffelse av tekst
- Rydde og strukturere data (stringr og *regex*)
- Forbehandling hvilke valg bør man ta?
- Tokenisering av tekst
- Vektorisering av tekst og word embeddings

Pakker vi skal jobbe med i dag

```
library(tidyverse) # Grunnleggende R-funksjoner
library(broom) # For å rydde opp i modell-output
library(rvest) # For å skrape informasjon fra nettet
library(tidytext) # Grunnleggende R-funksjoner for å jobbe med tekst
library(quanteda) # Mange metodiske verktøy for å jobbe med tekst
library(quanteda.textstats) # Brukes for å beregne distanse-mål
library(fastTextR) # For å jobbe med word embeddings
```


Laste inn data

Vi bruker data fra Martin sin kravling på http://virksommeord.no/

Martin lastet ned alle .html-filene med tale i URL-en.

- Gå inn på Canvas
- Last ned virksommeord.zip og legg i en mappe på din PC
- Unzip filen
- Gå inn i R og sett working directory til mappen der du unzippet filen

```
setwd("C:/MinPC/Dokumenter/STV2022/forelesning04/")
```

Å laste ned data fra en .html-fil

```
library(rvest) # Pakken som gjør at man kan jobbe med html-filer i R

html_fil <- read_html("./data/virksommeord/1 .html")

overskrift <- html_fil %>%
    # Les inn den første filen fra mappen
    html_node("h1") %>%
    # Finn alle nodene som inneholder "h1" (h1 for "heading 1")
    html_text()
    # Hent ut teksten fra disse nodene

metadata <- html_fil %>%
    html_node("#left-of-sidebar > div.main-content > div.tale-header > ul") %>%
    html_text()

tale <- html_fil %>%
    html_nodes("p") %>%
    # Finn alle nodene som inneholder "p" (p for "paragraph")
    html_text()
```

```
overskrift
## [1] "Atte krav for prostituerte"
metadata
## [1] "\r\n\t\t\tKatharina Sass\r\n\t\t\t\r\n\t\t\t\r\n\t\t\t\tDigital 1. mai-markering\r\
tale
   [1] "Kilde: www.kvinnefronten.no"
   [2] "Kjære alle som feirer 1.mai i dette korona-året 2020. "
   [3] "Jeg er Katharina Sass, medlem i Kvinnefronten i Bergen, og jeg har i mange år vært aktivi
   [4] "Vi som kjemper for at også menneskerettighetene til prostituerte kvinner og andre mennesk
   [5] "I Tyskland har allerede flere kvinner fått bøter opp til 5000 euro for å ha solgt sex i d
   [6] "Hvorfor det? Vel, spør dere selv: Hvem er det som selger sex nå midt under en pandemi? De
   [7] "Så vi som er aktivister mot prostitusjon har derfor 8 veldig enkle krav til våre regjerin
   [8] "1.Gi mennesker i prostitusjon husly gratis. For eksempel på hoteller eller ungdomsherberg
```

```
## [9] "2.Gi mennesker i prostitusjon ubetinget sosialhjelp. En kvinne som har blitt misbrukt av ## [10] "3.Gi mennesker i prostitusjon tilgang til gratis, frivillig og ukomplisert helsehjelp." ## [11] "4.Gi mennesker i prostitusjon tilgang til gratis mat og hygieneprodukter." ## [12] "5.Invester mye mer i hjelpetiltak som legger opp til å få kvinnene og andre ut av prostit ## [13] "6.Gi mennesker i prostitusjon ubetinget oppholdstillatelse nå." ## [14] "7.Kriminaliser mennene som fortsetter å kjøpe sex til tross for korona. Kriminaliser bord ## [15] "0g så til det aller aller viktigste:" ## [16] "8.Mennesker i prostitusjon må aldri kriminaliseres eller straffes. I prostitusjon er det ## [17] "Takk for meg" ## [18] "Virksomme ord støttes av Fritt ord og administreres av institutt for informasjons- og med ## [19] "Vi har 2566 taler i databasen"
```

For-løkke: Laster inn data fra *alle* .html-filene i mappen

```
taler[i] <- read_html(filer[i]) %>%
html_nodes("p") %>%
```

Om du ikke får til for-løkken, bruk:

OBS: kan ta litt tid + krever internett.

Det endelige datasettet

• Hva er analyseenheten her?

```
taler_df
```

```
## # A tibble: 100 x 3
     overskrift
                                                          metadata
                                                                           tekst
     <chr>>
                                                           <chr>>
                                                                           <chr>>
  1 Åtte krav for prostituerte
                                                           "\r\n\t\t\tKa~ "Kil~
## 2 Gi oss sjansen til å gjøre de store og viktige jobbene "\r\n\t\t\tRa~ "Kil~
   3 Enhver Krænkelse bør ophøre
                                                           4 Vi kan alle gjøre en forskjell
                                                           "\r\n\t\t\tEr~ "Kil~
## 5 Skape og dele
                                                           "\r\n\t\t\tRo~ "Kil~
## 6 Ærefulde og sikrende Vilkaar
                                                           "\r\n\t\t\t\tLo~ "Kil~
## 7 Riksrådsforhandlingene VI
                                                           "\r\n\t\t\t\tJa~ "Kil~
## 8 Å bevare freden for vårt eget land
                                                           "\r\n\t\t\t\tHa~ "Kil~
## 9 Vi har gjennomskuet Israels krigspropaganda
                                                           "\r\n\t\t\t\t01~ "Kil~
## 10 Vi skaper verdier og fordeler rettferdig
                                                           "\r\n\t\t\tRo~ "Kil~
## # ... with 90 more rows
```

Forbehandling av tekst

- Del 1: Rydde og strukturere
 - tidyverse-funksjoner + *regex*
- Del 2: Preprosesseringsvalg
 - Tokenisering
 - Sette til liten bokstav
 - Fjerne punktsetting og symboler
 - Fjerne tall
 - Fjerne stoppord
 - Stemming og lemmatisering
 - Fjerne svært sjeldne ord
- Del 3: Vektorisering (fra tekst til tall)
 - Sekk med ord
 - TF-IDF
 - Word embeddings

Rydde og strukturere

- Vi må ofte rydde og strukturere i tekst for å få det datasettet vi trenger
- regex er spesielt nyttig i slike tilfeller

Spesielle tegn i regex

Tegn	Betydning
\	Brukes for å omgå et tegn som betyr noe i regex
^	Starten på en streng
\$	Slutten på en streng
•	Passer til et hvilket som helst tegn
	Passer til forrige ELLER neste tegn/gruppe
;	Passer null eller én av de forrige
*	Passer til null, én eller flere av de forrige
+	Passer til en eller fler av det forrige
()	En gruppe tegn

Tegn	Betydning
[]	Passer til et sett av tegn
{}	Passer til et spesifikt antall av forekomster av det forrige

• Bruker en blanding av stringr-pakken og *regex* for å opprette nye variabler.

```
taler df <- taler df %>%
  mutate(taler = str extract(metadata, "[A-ZÆØÅa-zæøå]+\\s+[A-ZÆØÅa-zæøå]+"),
         # To ord med først stor bokstav så små boksaver og whitespace (mellomrom) mellom
         dato = str extract(metadata, "([0-9]+\\. [a-z]+)? [0-9]{4}"),
         # Henter ut tall fulgt av punktum, så bokstaver, så fire tall (f. eks. 1. desember
         2020)
         aar = str extract(dato, "[0-9]{4}"),
         # Henter ut fra variabelen "dato" første segment med fire tall etter hverandre
         tekst = str remove(tekst, "Kilde: "),
         # Overskriver tekst-variabelen, og fjerner første gang "Kilde: " dukker opp fra alle
         tekstene.
         tekst = str squish(tekst),
         overskrift = str squish(overskrift))
         # Fjerner all "støy" fra teksten (f. eks. linjeskift \n)
```

Noen stringr funksjoner

```
eksempel <- " Pakken stringr har mange nyttige funksjoner. \n De kan brukes for å rydde
         og strukturere tekst."
substr(eksempel, 1, 5) # Hent ut deler av en streng (her fra posisjon 1 til posisjon 5)
str length(eksempel) # Sjekk hvor mange tegn som finnes i en streng
str c(eksempel, "Blant annet.") # Putt sammen to strenger. (Samme funksjon som paste og
        paste0)
str to upper(eksempel) # Gjør alle bokstaver til store bokstaver
str to lower(eksempel) # Gjør alle bokstaver til små bokstaver
str to title(eksempel) # Gi alle ord en stor forbokstav og deretter små bokstaver
str to sentence(eksempel) # Gi alle setninger en stor forbokstav og deretter små bokstaver
str detect(eksempel, "nyttige") # Sjekk om mønsteret er en del av strengen
str subset(eksempel, "nyttige") # Hent ut de strengene fra listen som har et spesifikt
         mønster
str locate(eksempel, "nyttige") # Undersøk hvor i en streng et spesifikt mønster er
str extract(eksempel, "nyttige") # Hent ut kun deler av strengen som passer til et
```

Preprosesseringsvalg

Hvilke av disse burde vi gjøre? 😕

- Sette til liten bokstav
- Fjerne punktsetting og symboler
- Fjerne tall
- Fjerne stoppord
- Stemming og lemmatisering
- Fjerne svært sjeldne ord

Analysen kan være sensitiv til forbehandlingsvalg

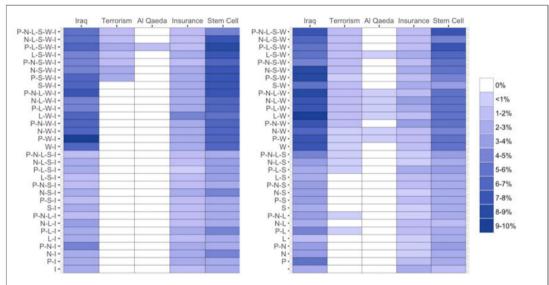

Figure 3. Plots depicting the percentage of topic top-20 terms which contain the stem of each of five keywords, for each of 64 preprocessing steps (thus excluding those which include trigrams). The number of topics for specifications fit to each of the 64 DFMs were determined through tenfold cross-validation, minimizing the model perplexity.

Denny & Spirling (2018) foreslår en framgangsmåte for å teste sensitivitet til forbehandlingsvalg:

preText

Finner "outliers" - hvor ulik blir en tekst de andre tekstene med en viss preprosessering?

- Bruker en "distance metric" (som vi skal se mer på senere i emnet)
- Rangerer dokumentparene som er mest ulike og genererer *preText scores* utfra dette.
- Kan dermed lage en regresjonslikning for å måle hvilket preprosesseringssteg som har mest innvirkning på tekstene.

Dessverre er ikke preText tilgjengelig lenger, men vi kan bruke intuisjonen videre:

• Hvor mye endrer analysen seg når man gjør et visst preprosesseringssteg?

To ulike preprosesseringssteg:

- Liten bokstav: Ja
- Fjerne punktsetting og symboler: Ja
- Fjerne tall: Ja
- Fjerne stoppord: Ja
- Stemming: Ja
- Fjerne sjeldne ord: Ja (minst 15 %)

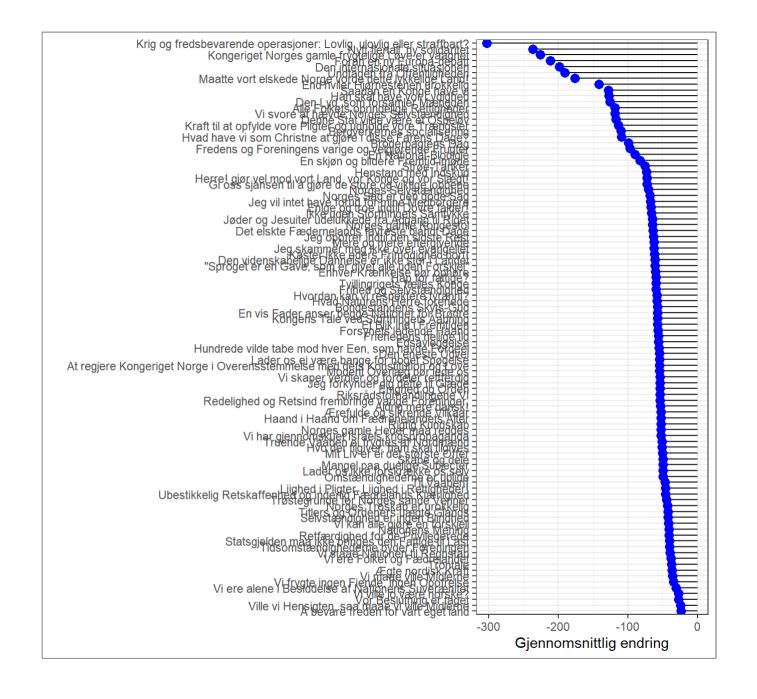
- Liten bokstav: Ja
- Fjerne punktsetting og symboler: Ja
- Fjerne tall: Ja
- Fjerne stoppord: Nei
- Stemming: Ja
- Fjerne sjeldne ord: Ja (minst 15 %)

```
taler_dfm1 <- taler_df %>%
  group_by(overskrift, aar) %>% #
    Grupperer på overskrift og aar
    (sistnevnte fordi vi skal
    bruke aar senere)
unnest_tokens(., # Fra det gjeldende
    datasettet...
    output = token, # ...
    lag tokens kalt "token"
        input = tekst, # ...
    fra variabelen kalt "tekst"
        token = "words", # ...
    og la dette være unigram
```

```
to lower = TRUE, # Sett
                                                           mutate(token =
         alle bokstaver til små
                                                                  quanteda::char wordstem(token,
                                                                  language = "norwegian")) %>%
                stopwords =
         quanteda::stopwords("no"), #
                                                           count(token) %>%
         Fjern stoppordene i denne
                                                           cast dfm(., document = overskrift,
         stoppord-lista
                                                                  term = token, value = n)
                strip punct = TRUE, #
         Fiern punktsetting
                                                         taler dfm2 <- dfm trim(taler dfm2,
                                                                  min docfreq = 0.15,
               strip numeric = TRUE)
                                                                  docfrea type = "prop")
        %>% # Fiern tall
# Lag to dataframes med informasjon om distanse mellom dokumenter og gi distanse-variabelen
         nye navn i hvert objekt for å kunne sette dem sammen
dist1 <- as.dist(textstat dist(taler dfm1)) %>% tidy() %>% rename(distance1 = distance)
dist2 <- as.dist(textstat dist(taler dfm2)) %>% tidy() %>% rename(distance2 = distance)
diff data <- left join(dist1, dist2, by = c("item1", "item2")) # Sett sammen de to
         dataframene
diff data %>%
 mutate(differanse = distance1 - distance2) %>% # Lag en variabel med differansen mellom
         distansemålet i det første datasettet og i det andre
 group by(item1) %>% # Grupper på første dokument
 summarise(gjennomsnittlig differanse = mean(differanse)) %>% # Finn gjennomsnittlig
         differanse til de andre dokumentene
 mutate(item1 = fct reorder(item1, desc(gjennomsnittlig differanse))) %>% # Ranger slik at
         den med høyest differanse kommer øverst
 ggplot(aes(x = item1, y = gjennomsnittlig differanse)) + # Plot dokument mot
         gjennomsnittlig differanse
 geom segment(aes(x = item1, xend = item1, # Lag et "lollipop"-diagram
                  y = 0, yend = gjennomsnittlig_differanse),
              color="black") +
 geom point(color = "blue", size = 2) +
```

coord flip() +

Gjennomsnittlig endring i distanse-mål med og uten stoppord

Problemstillingsspesifikk sjekk

- Hvor mye forskjellen ligger på, kommer også an på problemstillingen / forskningsspørsmålet og hypotesene
- For eksempel:

"Hvor forskjellige er taler fra hverandre i ulike år?"

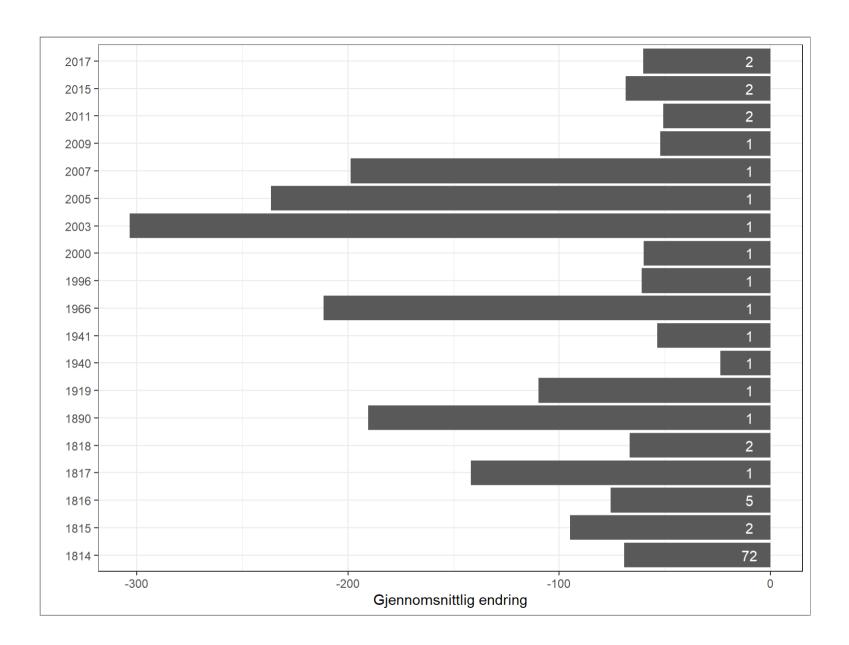
• H1: Taler fra da Norge var nytt og selvstendig vil ha større forskjeller fra hverandre enn Norge som etablert nasjon.

```
ant_taler <- taler_df %>%
  group_by(aar) %>%
  count() # Tell opp hvor mange dokumenter som opptrer innenfor hvert år

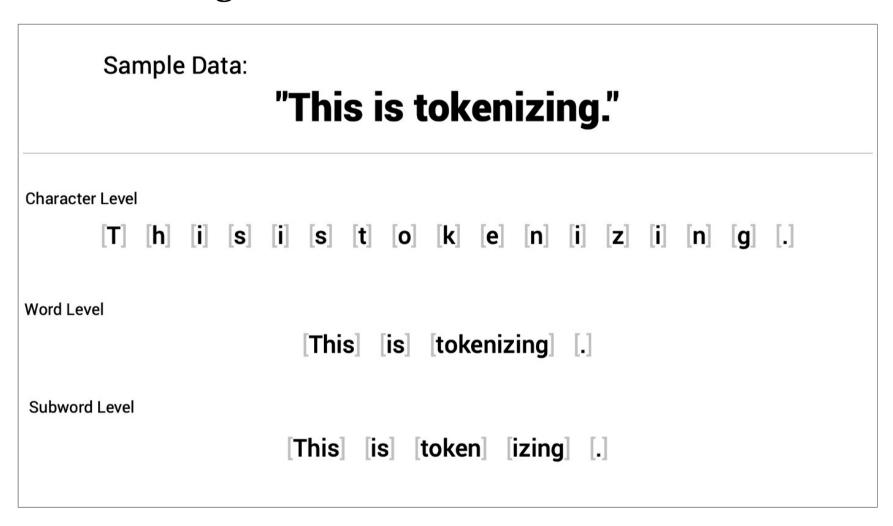
diff_data %>% # Plot dette i et søylediagram
  left_join(taler_df, by = c("item1" = "overskrift")) %>%
  mutate(differanse = distance1 - distance2) %>%
  group_by(aar) %>% # Grupper på år og ...
  summarise(gjennomsnittlig_differanse = mean(differanse)) %>% # ... finn gjennomsnittlig
        differanse per år
  left_join(ant_taler, by = "aar") %>% # Få med informasjon om hvor mange taler det var det
        året
  ggplot(aes(gjennomsnittlig_differanse, aar)) +
  geom_bar(stat = "identity") +
  geom_text(aes(label = n, x = -10), color = "white") + # Plasser informasjonen om antall taler
        i søylen på søylediagrammet
```

```
labs(x = "Gjennomsnittlig endring", y = "") +
theme_bw()
```

Gjennomsnittlig endring i distanse-mål med og uten stoppord per år

Tokensiering

- Enhetene: Dokumenter (bøker, rapporter, tweeter, setninger...)
- Variablene: Tokens (ord, bokstaver, setninger...)

Eksempel med setninger som dokument og ord som variabler:

Dokument	vi	har	sett	havet	er	enormt	større	enn	begriper
vi har sett havet vi									
havet er enormt									
større enn vi begriper									

Fjerning av stoppord med bigram

```
bigrams separated <- taler df %>%
 ungroup() %>%
 unnest tokens(input = tekst,
               output = bigram,
               token = "ngrams",
               n = 2) \%
 separate(bigram, c("ord1", "ord2"),
           # Separer variabel "bigram" inn i to variabler, "ord1" og "ord2"
           sep = " ") # Separerer på mellomrom
stoppord <- stopwords::stopwords("no")</pre>
# Finner norske stoppord fra "stopwords" pakken
bigrams filtered <- bigrams separated %>%
 filter(!ord1 %in% stoppord) %>%
 # Filtrerer ut stoppord fra variabel "ord1" (utropstegn betyr "ikke")
 filter(!ord2 %in% stoppord)
# Filtrerer ut stoppord fra variabel "ord2"
bigrams filtered %>%
 select(overskrift, ord1, ord2) %>%
 head(3)
```

2 Åtte krav for prostituerte feirer 1
3 Åtte krav for prostituerte 1 mai

Vektorisering

- Enhetene er dokumenter, variablene er tokens. Hva er verdiene?
- Kan være for eksempel:
 - sekk med ord (bag of words)
 - TF-IDF
 - word embeddings

Eksempel på vektorisering med sekk med ord:

Sekk med ord (bag of words, BoW)

Frekvensen av ord per dokument, dvs. antall ganger et ord forekommer per dokument.

Dokument	vi	har	sett	havet	er	enormt	større	enn	begriper
vi har sett havet vi	2	1	1	1	Ο	О	О	О	О
havet er enormt	О	О	О	1	1	1	О	О	О
havet er større enn vi begriper	1	О	О	1	1	О	1	1	1

Eksempel på vektorisering med TF-IDF:

TF-IDF: (Term Frequency Inverse Document Frequency):

Et vektet antall ganger ord forekommer per dokument.

Dokument	vi	har	sett	havet	er	enormt	større	enn	begripe
vi har sett havet vi	О	0.16	0.16	O	O	О	О	О	O
havet er enormt	О	O	О	O	0.14	0.37	О	O	О
havet er større enn vi begriper	О	O	O	O	0.07	О	0.18	0.18	0.18

Word embeddings

Grimmer, Roberts & Stewart (2022, p. 79): "The core insight of distributional representations is to represent a word as a dense vector in a low-dimensional space learned from unlabeled data."

Med andre ord:

- Vi unngår å måtte lage datasett med ekstremt mange variabler (også kalt "dimensjoner") (low-dimensional space).
- Fordi vi representerer ord annerledes slik at vi unngår mange nuller i kolonnene (dense vector).
- Siden algoritmen er ikke-veiledet ("unsupervised"), så trenger vi ikke ferdig-klassifisert data (labeled data).
- Algoritmen lærer utfra tanken om at et ords verdi kan representeres utfra ordfordelingen den opptrer i (distributional representations).

Word embeddings

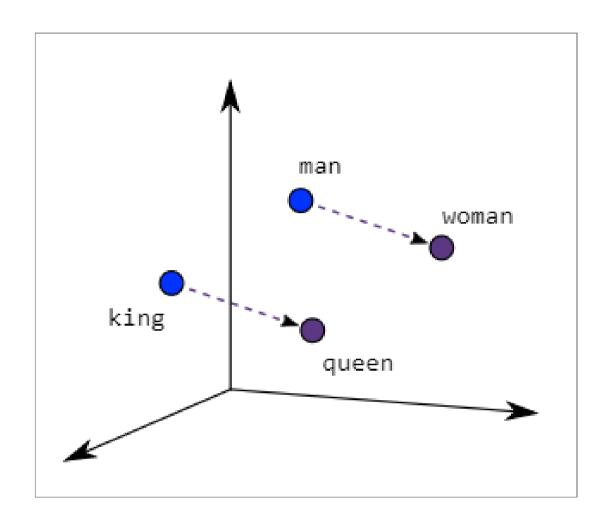
Fordelingshypotesen: Ord som opptrer i samme kontekst har samme mening.

- "You shall know a word by the company it keeps" (Firth, 1957)
- Ordene plasseres i et vektorrom (*vector space*) med like mange dimensjoner som vi har "kontekster", og måler ordenes retning etter hvor hyppig de opptrer i samme kontekst.

Tre fordeler med word embeddings

1. De gir et estimat på likhet.

I en vektorrommet vil ord med liknende mening peke i samme retning, og stå i forhold til nabo-ord.

2. De muliggjør automatisk generalisering.

Vi trenger ikke ha alle ordene i vårt datasett, siden word embeddings gjør at vi automatisk vet hvilke ord som likner.

For eksempel:

- Vi ønkser å bruke et datasett på twitterutsagn under koronapandemien for å hvordan positivitet og negativitet endrer seg mellom kommuner.
- Datasettet har 1000 rader (dvs. observasjoner, altså dokumenter, som i vårt tilfelle er tweeter).
- Ordet "fantastisk" dukker aldri opp i tweetene, men det gjør ordet "bra".
- Vi trener word embeddings på hele den norske Wikipedia. Modellen skjønnet at ordene "bra" og "fantastisk" likner hverandre.
- Vi kan trekke linjen at når ordet "bra" regnes som positivt, så gjør også ordet "fantastisk" det.

3. De kan (til dels) måle et ords mening.

- Mening i dette tilfellet betyr at ordene dukker opp i samme kontekst.
- Slik kan vi vurdere variasjon i mening (f. eks. mellom land eller over tid).

State of the Union taler (Grimmer et al., 2022):

- *Manifacturing* før 1960: exportation, oil-related, energy-intensive, import/export, defense-related
- *Manifacturing* etter 1960: retooling, jobs, offshoring, outsources, globalized, low-skilled, retraining

Word embeddings - datasett

- Vi kan lage egne datasett med word embeddings.
- Disse er gjerne trent på veldig store mengder tekst.
- Vi kan enten lage egne datasett med word embeddings, eller bruke allerede eksisterende data.

Word embeddings - datasett

Designvalg i word embeddings:

- 1. **Datakilde:** Word embeddings bør være trent på tekst som er innenfor samme "domenefelt".
- 2. **Størrelse på kontekstvindu:** Hva som menes med "nærliggende" ord må defineres.
- 3. **Dimensjonalitet:** Flere dimensjoner gir mer kompleksitet, typisk har vi et sted mellom 50 og 500.
- 4. Valg av algoritme:
 - Latent semantisk analyse
 - Nevrale ord-embeddings (continous bag of words (*CBOW*) og skipgram-modellen)
 - Ferdigtrente embeddings (word2vec, GloVe, fastText)

Lager word embeddings med fastTextR

Flere pakker for å lage word embeddings, f. eks. word2vec, GloVe og fastTextR

- Eksempel med fastTextR
- Obs: krever en spesiell form for preprosessering, se script fra forelesning for å se hvordan

Lager word embeddings med fastTextR

• Bruker ft_word_vectors for å finne målet på ordene.

godt -0.0012784299 0.0003698020 -0.0004565331 -0.0001233523 -0.001227778 ## norge 0.0002549113 -0.0001809372 0.0002066236 0.0002806669 0.001085047

• Her for ordene "godt" og "norge" på dimensjon 1, 2, 3, 4, og 5.

```
ft_word_vectors(ft_cbow, c("godt", "norge"))[,1:5]

## [,1] [,2] [,3] [,4] [,5]
```

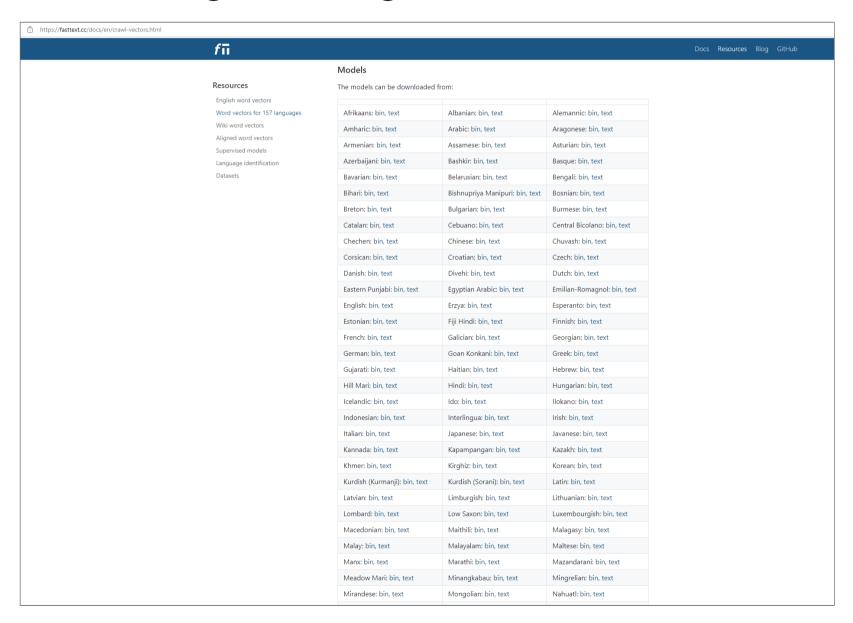
Lager word embeddings med fastTextR

• Bruker ft_nearest_neighbors for å finne hvilke ord som likner mest.

```
tibble(ord = names(ft_nearest_neighbors(ft_cbow, "norge", k = 5L)),
    score = ft_nearest_neighbors(ft_cbow, "norge", k = 5L))
```

Synes du dette virker som en god modell?

Word embeddings med ferdigtrent data fra FastText

Word embeddings med ferdigtrent data fra FastText

Validering av word embeddings

• Vurder utfra din egen problemstilling - hvor god er tekstrepresentasjonen for *din* analyse?

• Kan vurdere hvor mye ordene likner på hverandre utfra dokumentmassen med ordlikhetsanalyser, f. eks. *cosine*.

• Kan bruke menneskekodere for å validere hvor vidt de helst velger maskin- eller menneskevalgte ord som mest likt et gitt ord.

Det nyeste innen word embeddings

Kontekstualisert word embedding

- BERT (Bidirectional Encoder Representations from Transformers)
- GPT-3 (Generative Pre-trained Transformer)

Men: Krever enormt mye prosessorkraft, og kan både være dyrt (kjører gjerne modellen i skyen) og tidkrevende (dager, uker eller til og med måneder).

Takk for i dag:)

